

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofjsk.
postopju (Bischofshof)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Dvojna gosposka v deželi.

(Govor poslanca g. Hermana v deželni zboru v Gradcu.)

II. Kedar štajerski poslanci sklenemo kako postaviti, vselej pristavimo besede: „moj (cesarjev) minister ima naloženo da ovo postaviti izvrši“, t. j. v djansko veljavo spravi. Kratke te besede živo dokazujejo, v kakem narobe svetu se nahajamo. Kdo pristavlja ove besede postavim? Deželni zbor, dežela štajerska. Za koga jih pristavlja? Za državo, t. j. za državne ministre na Dunaju; ali to je narobe svet; kajti v tem slučaju dežela štajerska daja zaukaze — celi državi ali cesarstvu! Prav za prav bi imeli dunajski ministri izvrševati samo sklepe dunajskega državnega zbora, v zadeve 17 posameznih dežel pa bi se naj ne vtikali, pa tudi ne od njih zaukazev sprejemali. Zakaj pa se vendarle ta narobe svet godi? Zato, ker deželni zbor štajerski nima več sam tiste oblasti, ki bi deželne postave izvrševala, to pa zato ne, ker je centralistična sistema tisto oblast deželam vzela in dunajskim ministrom vteknola. Iz tega pa je jasno, da dežele svojih domačih, deželnih zadev ne opravljajo same, da so postavljene pod jerobstvo dunajskih ministrov, ki sedaj iz Dunaja opravljajo znotranje zadeve vseh 17 posameznih dežel, kako? No, to čutimo vsi!

Ako pa deželni zbor nima oblasti, da bi svoje sklepe tudi v djansko veljavo spravljali, ako pogreša izvrševalno gosposko, katera bi jemu odgovorna bila, potem je on res to, kar je vojak brez puške in sablje! In to je narobe svet!

Na dalje, kdo pa predlaga naše deželne postave svitlemu cesarju v potrjenje? Morebiti kak deželni minister v Gradcu, ki je deželi in jenemu deželni zboru odgovoren? Nikakor ne, ampak to vse opravlja kak minister na Dunaju, ki pogosto naše dežele in jenihih potreb še ne pozna, se za nje malo ali nič ne briga, če jih že nalašč ne zanemarija. Naposled kdo podpisuje zraven svitlega cesarja naše deželne postave? Zopet kak dunajski minister. Koga prosimo, da nam deželne postave potrdi? Morebiti deželni vladarja?

Ne, ampak avstrijskega cesarja. Sedanji deželni red ne pozna več štajerskega vojvoda, ampak le avstrijskega cesarja. Sicer pa smo že tako omamljeni, da smo zraven cesarja skoro pozabili na štajerskega vojvoda, ali vsled tega tudi na samostalnost štajerske dežele. Res sicer je, svitli cesar in pa štajerski vojvod sta ena in tista oseba. To je res; vendar to nikakor ne brani, da nebi bilo to, kar svitli cesar zapovedujejo, različno od tega, kar bi imel pri nas štajerski vojvod zaukazevati. Za blagor štajerske dežele bi imeli svitli cesar v prvi vrsti ne kot avstrijski cesar, ampak kot štajerski vojvod skrbeti. Ali ravno to prav storiti, brani nesrečna centralistična sistema. Vselej se nam med deželo, t. j. med štajerski zbor v Gradcu in med štajerskega vojvoda vrivajo cesarski ministri na Dunaju. In to je narobe svet! Kajti vladar in oblastnik naše dežele so svitli cesar le kot štajerski vojvod! Čem bolj tedaj v cesarju pozabimo štajerskega vojvoda, tem več deželne samostalnosti zapravimo in zgubimo! Žalibog, da se nahaja mnogo našincev, ki to želijo; tem slabim sinom naše lepe dežele veljajo besede: Gospod, odpusti jim, ne vejo, kaj delajo! [Klici: oho — smeli.]

Cerkvene zadeve.

Sedemdesetletnico so na Markovo veselo obhajali č. g. Marka Glaser pri sv. Petru pod Mariborom. Blagodušni na vse strani mnogozaslužni, za čast božjo in blagor Slovencev vselej vneti gospod so sedaj stari 70 let, so duhovnik 47 let, župnik 34 in kanonik 17 let. Nekdo jim je latinski tako čestital: Multa tulit fecitque puer, fer multa sacerdos — Abstinuit multis, parvus sibi, largus egenti — Aeterna hinc Illi merces et gloria coeli! Bog nam jih obrani še mnoga leta!

Na Polensaku pri Ptujju so se osnovala pobožne bratovšine stanovske; možev se je dalo vpisati 100, žen 180, fantov 70 in toliko deklet!

Župniki so do sedaj morali vsako leto enkrat izkazati svetnej gosposki, koliko ljudi je bilo v